

**VATAN HIMOYACHILARI-MARDLIK,
FIDOYILIK SADOQAT TIMSOLI**

Rakhmatov Saidumar Shukhrat og'li

Toshkent davlat yuridik universiteti

Jinoiy odil sudlov fakulteti 2-kurs talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada 14-yanvar — Vatan himoyachilari kunining tarixiy ahamiyati, O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarining jamiyat hayotidagi o'rni, harbiy xizmatchilarning mardlik, fidoyilik va vatanparvarlik fazilatlari yoritilgan. Shuningdek, yosh avlodni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, yurt tinchligi va xalq osoyishtaligini ta'minlashda Vatan himoyachilarining beqiyos hissasi haqida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar:*Vatan himoyachilari kuni, 14-yanvar, Qurolli Kuchlar, harbiy xizmatchi, vatanparvarlik, mardlik, fidoyilik, yurt tinchligi, yoshlar tarbiyasi, milliy armiya.*

KIRISH

O'zbekistonda tarixiy ahamiyatga ega bo'lgan milliy bayram. Ushbu sana bejiz tanlanmagan. 1992-yil 14-yanvar kuni O'zbekiston Qurolli kuchlari shakllantirilgan kun. Shu kuni Mustaqillik maydonida tantanali marosim o'tkaziladi, unda Respublika gimni yangraydi, harbiy orkestrning tantanali sadolari ostida harbiy bo'linmalar marsh bilan o'tadi. Monument poyiga gulchambarlar qo'yiladi va Oliy Bosh qo'mondonning Vatan himoyachilariga bag'ishlangan bayram nutqi yangraydi.

O'zbekistonda ushbu bayram kunida aholi barcha erkaklarni tabriklaydi, sovg'alar tayyorlab, mazali taomlarga to'la dasturxon yozadi. Bayram kunida nafaqat harbiylar, balki turli yoshdagi barcha erkaklar tabrik nomalarini oladi. Har bir o'g'il bola yoki pensiyadagi qariya ham Vatan himoyachisi hisoblanadi, chunki kelajakda o'sib kelayotgan avlod mamlakat qahramonlariga aylanadi, keksalar esa Vatan uchun o'z xizmat burchlarini ado qilib bo'lgan.

Ushbu sanada O'zbekistonda Temuriylar imperiyasiga asos solgan buyuk sarkarda va jahongir Amir Temur (1336-yil 9-aprel – 1405-yil 18-fevral) xotirasi yod etiladi. Uni milliy qahramon sifatida qadrlashadi, chunki Amir Temur (Temurlang) sadoqatli askarlarni tayyorlagan. Ushbu sarkarda nafaqat qo'shni mamlakatlar bilan, balki Oltin O'rda, Usmoniylar imperiyasi va Hindiston bilan ham janglar olib borgan. Temur uchun qo'shni davlatlarning yerlarini talon-taroj qilish emas, balki Vatanni O'rdadan himoya qilish muhim bo'lgan. Shu bois Vatan himoyachisi kunida odamlar buyuk sarkardaning xotirasini yod qilishni o'zlarining burchi deb biladi. Butun

O'zbekiston aholisi uchun Vatan himoyachilari kuni katta ahamiyatga ega. Ushbu bayram davlat erkinligi va mustaqilligining ramzidir. 14-yanvar — O'zbekiston Respublikasida Vatan himoyachilari kuni sifatida keng nishonlanadigan ulug' va sharaflı sanadir. Ushbu sana yurtimiz tinchligi, xalqimiz osoyishtaligi va davlatimiz mustaqilligini ko'z qorachig'idek asrab kelayotgan mard va jasur harbiy xizmatchilarimizga bo'lgan chuqur hurmat va ehtirom ramzidir. Vatan himoyasi — muqaddas burch. Vatan himoyasi har bir fuqaroning muqaddas burchi hisoblanadi. Ajdodlarimiz asrlar davomida yurt ozodligi va erkinligi uchun kurashib, bugungi tinch va farovon hayotimiz poydevorini yaratib berishgan. Bugun esa bu sharaflı vazifa zamonaviy qurollı kuchlarimiz, fidoyi askar va ofitserlarimiz zimmasidadir.

O'zbekiston Respublikasi Qurollı Kuchlari tashkil etilgan kundan boshlab milliy armiyamiz yurtimiz mustaqilligi va hududiy yaxlitligini ishonchli himoya qilib kelmoqda. Harbiy sohada olib borilayotgan keng ko'lamli islohotlar, zamonaviy texnika va qurol-aslahalar bilan ta'minlash, kadrlar tayyorlash tizimining takomillashuvi buning yaqqol dalilidir. Bugungi kunda harbiy xizmatchilar nafaqat qurol bilan, balki yuksak intellekt, mustahkam iroda va vatanparvarlik ruhida xizmat qilmoqdalar. Ular tinchlikni saqlash, favqulodda vaziyatlarda aholiga yordam ko'rsatish, yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda ham faol ishtirok etmoqdalar.

Har bir askarning sadoqati, matonati va fidoyiligi tufayli osmonimiz musaffo, yurtimiz tinch. Harbiylarimiz — xalqimizning ishonchi, davlatimizning tayanchi hisoblanadi.

Yoshlar va Vatan himoyasi

Bugungi yosh avlodni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash muhim vazifalardan biridir. Chunki Vatan taqdiri, kelajagi yoshlar qo'lida. Maktablarda, oliy ta'lim muassasalarida, harbiy ta'lim yo'nalishlarida olib borilayotgan ishlar yoshlarning yurtga bo'lgan muhabbatini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Vatan himoyachisi bo'lish — bu nafaqat kasb, balki faxr, mas'uliyat va sharaflıdir.

14-yanvar — Vatan himoyachilari kuni har birimizni yurt tinchligi, xalq osoyishtaligi qadrini yanada chuqur anglashga chorlaydi. Ushbu muborak kunda barcha harbiy xizmatchilarimizga, zahiradagi askarlarimizga, harbiy soha faxriylariga chuqur minnatdorlik bildiramiz.

Vatanimiz tinch, osmonimiz musaffo, himoyachilarimiz doimo sog'-omon bo'lsin!

Har qanday jamiyatning taraqqiyoti, mustahkamligi va kelajagi avlodlarning yurtga bo'lgan sadoqati, fidoyiligi va Vatan taqdiri uchun mas'uliyat hissiga bevosita bog'liqdir. Ayniqsa, globalashuv, axborot urushlari va mafkuraviy tahdidlar kuchayib borayotgan bugungi davrda yosh avlod qalbida vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish alohida dolzarblik kasb etmoqda. Vatanparvarlik, eng avvalo, insonning o'z yurtiga

bo'lgan muhabbati, uning erkinligi va ravnaqiga sadoqatli bo'lishidir. U jamiyatda sog'lom ijtimoiy muhitni shakllantiradi, fuqarolik burchini anglashga xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 18.01.2021 yildagi 23-son qarorida "Yosh avlodning sog'lom o'sishi, sifatli ta'lim olishi va barkamol shaxs bo'lib voyaga yetishini ta'minlash, shuningdek, yoshlarning madaniyat, san'at, sport, axborot texnologiyalari va kitob o'qishga bo'lgan qiziqishini har tomonlama qo'llabquvvatlashga qaratilgan "besh muhim tashabbus"ni joriy etish bo'yicha samarali ishlar amalga oshirilmoqda. Yurtimizda tashkil etilayotgan yangi davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari, umumta'lim maktablari, oliy o'quv yurtlari, nufuzli xorijiy universitetlarning filiallari, zamonaviy IT-parklar, madaniyat muassasalari va sport inshootlari, mutlaqo yangi namunadagi ta'lim maskanlari - "Prezident maktablari", "Temurbeklar maktabi", "Ijod maktablari" bugungi globallashuv sharoitida raqobatga qodir bo'lgan yetuk kadrlarning yangi avlodini tarbiyalashga xizmat qilmoqda" deya ta'kidlangan.

O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosati doirasida amalga oshirilayotgan ishlar vatanparvarlik tarbiyasining samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Maktabgacha ta'lim muassasalaridan tortib oliy ta'lim tizimigacha bo'lgan bosqichlarda ushbu tarbiya asoslari izchil ravishda singdirib borilmoqda. Ushbu maqolada vatanparvarlik tarbiyasining mohiyati va uning yoshlar hayotidagi o'rni tahlil qilinadi.

Vatanparvarlik tushunchasi qadimdan insoniyat hayotida muhim ahamiyat kasb etgan. Bu tushuncha jamiyatning ma'naviy-axloqiy tamoyillari bilan bevosita bog'liq bo'lib, inson shaxsining shakllanishi va kamolotida muhim rol o'ynaydi. Vatanparvarlik - bu inson qalbining eng ezgu tuyg'ularidan biri bo'lib, Vatan oldidagi burchni, uni himoya qilish, ardoqlash, rivojlantirish istagini o'z ichiga oladi.

Vatanparvarlik tarbiyasi oila, maktab, jamoatchilik va ommaviy axborot vositalari orqali amalga oshiriladi. Har bir ota-ona farzandining yurtga sadoqatli, fidoyi, ma'naviy yetuk bo'lib voyaga yetishini istaydi. Shu boisdan, bola tarbiyasida, ayniqsa, maktabgacha va maktab ta'limi bosqichlarida vatanparvarlik tarbiyasiga alohida e'tibor qaratilishi zarur.

Ta'lim tizimida vatanparvarlik tarbiyasi bir necha yo'nalishlar orqali olib boriladi. Tarix, adabiyot, ona tili kabi fanlar darslarida o'quvchilarga milliy qahramonlar, tarixiy voqealar, ajdodlarimizning yurtga sadoqatli faoliyati haqida ma'lumotlar berilishi vatanparvarlik hissini shakllantiradi. Bundan tashqari, "Vatan tuyg'usi", "Ma'naviyat asoslari" kabi fanlar aynan shaxsda yurtga muhabbat, g'urur, sadoqat hissini tarbiyalashga xizmat qiladi.

Ommaviy axborot vositalari, ayniqsa, zamonaviy texnologiyalar vositasida yoshlar orasida vatanparvarlik ruhini kuchaytirishga qaratilgan materiallar keng

tarqalmoqda. Ijtimoiy tarmoqlarda tarqatilayotgan videoroliklar, motivatsion chiqishlar, tarixiy filmlar yoshlar qalbida Vatanga sadoqat hissini uyg'otmoqda.

Yurtimizda vatanparvarlik tarbiyasi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilangan. "Yoshlar - kelajagimiz" davlat dasturi aynan yoshlarni ma'naviy jihatdan yetuk, vatanparvar ruhda tarbiyalashga xizmat qilmoqda. Bunday dasturlar doirasida turli loyihalar, tanlovlar, vatanparvarlik aksiyalari, sport musobaqalari tashkil etilishi yoshlarni sog'lom va faol hayot tarziga undaydi.

Vatanparvarlik tarbiyasida tarixiy shaxslar hayotidan namunalar keltirish muhim pedagogik vosita sanaladi. Amir Temur, Jaloliddin Manguberdi, Zahiriddin Muhammad Bobur kabi ajdodlarimizning hayoti, ularning Vatan himoyasi yo'lida qilgan jasoratlari yoshlar qalbida iftixor va g'urur uyg'otadi. Tarixiy yodgorliklarga, muzeylarga ekskursiyalar uyushtirish, tarixiy sanalarni eslash orqali ham vatanparvarlik tarbiyasiga xizmat qilish mumkin.

Bundan tashqari, harbiy-vatanparvarlik ruhidagi tadbirlar, jumladan, "Vatan himoyachilari kuni", yoshlarning ruhiy-axloqiy kamoloti uchun muhimdir. Ayniqsa, harbiy qismlar bilan hamkorlikda tashkil etilayotgan uchrashuvlar, vatanparvarlik saboqlari yoshlarda fuqarolik burchini anglashga xizmat qiladi.

Zamonaviy davrda vatanparvarlik tushunchasi faqatgina Vatanni himoya qilish bilan cheklanmaydi. Bugungi yosh avlod Vatan ravnaqi yo'lida bilim olib, jamiyatga foydali bo'lishi, innovatsiyalarni amaliyotga joriy etishi, kasbiga fidoyi bo'lib yashashi orqali ham o'z vatanparvarligini namoyon etishi mumkin. Shu jihatdan, vatanparvarlikni faqat harbiylikka bog'lab ko'rmaslik, balki uni har bir fuqaroning hayot tarziga aylantirish zarur.

Shuningdek, vatanparvarlik tarbiyasini shakllantirishda milliy urf-odatlar, qadriyatlar, bayramlar, xalq og'zaki ijodi namunalaridan samarali foydalanish ham muhim ahamiyatga ega. Masalan, Navro'z, Mustaqillik kuni, Vatan himoyachilari kuni kabi umumxalq bayramlari yoshlarda milliy g'urur va birlik tuyg'ularini mustahkamlaydi.

XULOSA

Xulosa qilib shuni aytish kerakki, yosh avlod qalbida vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish - bu xalqimizning kelajagini asrash demakdir. Vatanparvarlik - bu nafaqat so'z, balki amaliy harakat, o'z yurtiga sadoqat bilan xizmat qilish, uning tinchligi, barqarorligi, taraqqiyoti uchun o'z hissasini qo'shishga tayyor bo'lishdir. Shunday ekan, har bir ta'lim muassasasi, oila va jamiyat a'zosi yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda faol ishtirok etishi zarur. Bu borada tizimli yondashuvlar, innovatsion tarbiya metodlaridan foydalanish, yoshlar bilan doimiy ishlash orqali ijobiy natijalarga erishish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. I.I.Axtamov. Introducing students to the art of makom through music culture lessons. eurasian journal of academic research. Volume 1 Issue 03. 2021-06-10
2. I.I.Axtamov. Maqom an'anaviy kasbiy musiqa namunalarini o'rganishda ovoz xususiyatlari. Scientific progress. ISSN 2181-1601/ 2021/03 B.648-653.
3. К.Б.Холиков. Манера педагогической работы с детьми одарёнными возможностями. Science and Education 4 (7), 378-383
4. К.Б.Холиков. Роль теоретичности и применения информационных систем в области теории, гармонии и полифонии музыки. Scientific progress 2 (3), 1044-1051
5. К.Б.Холиков. Образовательное учреждение высшего профессионального образования в музыкальной отрасли Узбекистана. Scientific progress 2 (6), 946-951
6. К.Б.Холиков. Задачи хора для вырождающегося нагруженного управления косвенного, противоположного и параллельно-двигающегося голоса. Scientific progress 2 (3), 690-696
7. К.Б.Холиков. Магнитные свойства тяготение к человеку многоголосного произведения музыке. Scientific progress 2 (3), 728-733
8. К.Б.Холиков. Дифференцированное обучение студентов на занятиях гармонии и анализа музыкальных произведений. Scientific progress 2 (3), 10381043
9. Ziyo net